

EVTTOHUS LAPPI EANANGOTTI DULVERISKAGUOVLUN

Duogáš

Eanan- ja vuovdedoalloministeriija lea 20.12.2018 Lappi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáža (EJB-guovddáš) evttohusa vuodul nammadan čázadagaid ja mearragierraga loktaneami dagaheaddji dulveriskaguovlluid Lappi eanangotti guovllus. Evttohus ja nammadeapmi vuodđuduvvet dulveriskkaid álgoárvoštallamii, mas ráhkaduvvojedje dahje dárkkistuvvojedje iešguđet čázadagaid ja mearrariddui guoski raporttat (www.vesi.fi/trh).

Dán áššegirjii ovdanbuktojuvvojit dulveriskkaid hálddašeamis ásahuvvon lága (620/2010) 20 § miel dásaš dárkkisteapmi álgoárvoštallamii ja evttohussii Lappi eanangotti mearkkašahtti ja eará dulveriskaguovlun. EJB-guovddáš lea ságastallan válmastallama áigge dárkkástusas daiguin giełldaiguin ja gáđjunlágádusaiguin, maid guovllus leat árvoštallojuvvon leat mearkkašahtti dulveriskaguovllut dahje nuppástusat 20.12.2018 nammaduvvon mearkkašahtti dulveriskaguovlluide. Dulveriskkaid álgoárvoštallama dárkkástusas ja evttohusas mearkkašahtti dulveriskaguovlun leat ávkkástallojuvvon eanan- ja vuovdedoalloministeriija 18.12.2022 dohkkehan dulveriskkaid hálddašanplánat Kemijoki, Duortnosjoga ja Avviljoga čázadatguovlluin ja Kemi riddoguovllus.

Evttohusa vuodul eanan- ja vuovdedoalloministeriija nammada mearkkašahtti dulveriskaguovlluid ja ásaha daidda dulvejoavkkuid 22.12.2024 rádjái. Dulveriskkaid hálddašeami várás ráhkaduvvojit dahje beaiváduvvojit mearkkašahtti dulveriskaguovlluide dulvevár- ja dulveriskakárttat ja plánat, mat gokčet oppa čázadat- dahje riddoguovllu.

Virgeoapmahaččaid plánaid ja prográmmaid birasváikkuhusaid árvoštallamis ásahuvvon lága (ng. SOVA-láhka 200/2005) miel dásaš dulveriskkaid hálddašanplána ja birasčilgehusa válmastallan: oassálastin, dieđiheapmi ja gullan -áššegirji leat oaidnin lálkai čujuhusas www.vesi.fi/trh.

Dárkkástus dulveriskkaid álgoárvoštallamii

Digitála duogášáššegirji álgoárvoštallamiin

[Lappi riddoguovlu](#)

[Simojoki čázadatguovlu](#)

[Kaakamojoki čázadatguovlu](#)

[Duortnosjoga-Muonájoga čázadatguovlu](#)

[Kemijoki čázadatguovlu](#)

[Báhčaveajjoga čázadatguovlu](#)

[Deanu čázadatguovlu](#)

[Njávđánjoga ja Uvdujoga čázadatguovllut](#)

[Doallánjoga gieracáhceguovllus](#)

Ođđa diehtovuodđu riskkaid árvoštallamis

Lappi EJB-guovddáš lea beaivádan dulveriskkaid álgoárvoštallamiid Lappi buot čázadatguovlluin ja riddoguovllus. Árvoštallamis leat ávkkástallojuvvon dulvevárrakárttat, áicojuvvon dulveallodagat ja báikedihtomateriálat. Ovddit árvoštallama ektui Durdnosis, Avvilis ja Roavvenjárggas dulvevárrakárten lea dárkkálmahttojuvvon ja Kemijokii leat oážžun lálkai ođđa dulvevárrakárttat Isohaaras Kitisjoga Kokkosniva fápmorusttegi.

Báikedihtomateriálaid oasis leat geavahuvvon varrasamos dieđut.

Dulvvit jagi 2018 maŋŋá

Jagi 2018 maŋŋá Lappi guovllus leamašan stuorit dulvvit go dábálaččat jagiid 2020 ja 2023. Jagi 2020 dulvi váivvidii erenomážit Roavvenjárggas, Gihttelis ja Avvilis. Jagi 2020 dulvi Roavvenjárggas vástidii dulvi, mii geardduhuvvo oktii 20 jagis. Dulvi dagahii Kemijoki čázádatguovllus man nu veardde vahágiid ja Gihttelis ee. evakuerejedje eallilan olbmuid bálvalusdálu. Suddjendoaibmabijuiguin este stuorit vahágiid šaddamis.

Jagi 2023 dulvi dagahii vahágiid Duortnosjogas ja Muonájogas. Dulvi vástidii dulvi, mii geardduhuvvo oktii 100 jagis. Geainnut, ássanvisttit ja astoáiggevisttit miehtá johgátti vaháguvve. Durdnosa gávpoga guovllus Näränperä dulvebáŋka esttii stuorit vahágiid šaddamis.

Eanangeavaheamis dáhpáhuvvan nuppástusat dahje vuorddehahti guovddáš nuppástusat

Lappi guovllus guovlluid geavahusa plánemis vuhtiiváldojuvvojit ain buorebut dulveriskkat ja huksemis vuhtiiváldojuvvojit vuolimus huksenallodagat. Moadde riskačuozáhaga leat sirdásan eret dulveguovlluin. Lappi čázádatguovlluid ja riddoguovlluid eanangeavaheamis eai leat dáhpáhuvvan guovddáš nuppástusat, mat váikkuhit dulveriskkaide.

Dálkkádatrievdama váikkuhusárvoštallama guovddáš nuppástusat

Lappi guovllus dálkkádatrievdama váikkuhusárvoštallamat eai leat mearkkašahti láhkai rievdan ovddit árvoštallama maŋŋá. Árvoštallamis leat ávkkástallojuvvon ođđasamos dálkkádatrievdanrehkenastimat, mat leat oažžun láhkai. Riddoguvlui leat oažžun láhkai mearradulvekárttát, mat váldet vuhtii dálkkádatrievdama.

Čáziiddikšuma oktiiveiveheapmi

Árvoštallamis leat ovdanbuktojuvvon Lappi guovllu čáhcehápmášuvvama dilleklassifiseren ja čáziiddikšuma mihttomearit ovddit árvoštallama láhkai. Árvoštallamis leat lassin dárkkoduvvon riskačuozáhagat, main sáhttet dulvediliin šaddat vahátlaš birasváikkuhusat. Dákkár čuozáhagat leat eanemus Kemi ja Roavvenjárgga mearkkašahti dulveriskaguovlluin. Lappi guovllus vahátlaš váikkuhusat, mat šaddet birrasii dulvin, leat goittotge dávjjimusat gaskaboddosaččat ja báikkálaččat ja daid eai árvoštala váikkuhit čáziiddikšuma čáziid dili klassifiseremii.

Daid guovlluin, maida lea ráhkaduvvon dulveriskkaid hálddašanplána, lea dulveriskkaid hálddašandoaibmajuid plánemis vuhtiiváldojuvvon čáziiddikšuma mihttomearit ja doaibmajut.

Dulveriskkaid hálddašeami mihttomearit ja doaibmajut

Lappis dulveriskkaid hálddašeami mihttomearit ja doaibmajut leat ásahuvvon čázádat- ja riddoguovlluide (Kemijoki, Duortnosjoga-Muonájoga ja Avviljoga čázádatguovllut ja Kemi riddoguovlu), gos leat mearkkašahti dulveriskaguovllut. Lappi eará čázádat- dahje riddoguovlluin eai leat meroštallojuvvon mihttomearit dahje doaibmajut dulveriskkaid hálddašeami várás.

Dulvesuodjalusa doaibmajut leat ollašuttojuvvon dahje jođus Avvilis, Gihttelis, Roavvenjárggas, Kemijärvis ja Durdnosis. Avvilis buot báŋkkat leat bajiduvvon ja dulveriska guovllus lea mearkkašahti láhkai geahppánan. Gihttelis leat suodjaluvvon mearkkašahtimus dulveriskačuozáhagat (dearvvašvuodaguovddáš ja bálvalusdálut) ja Roavvenjárggas leat huksegohtán dulvesujiid. Ollisvuohtan dulvesuojit eai goittotge leat vuos goappáge guovllus doarvá, vai dulveriskkaid hálddašeami mihttomearit livčče olahuvvon. Kemijärvis Pöyliöjärvi buođu bajideami bokte lea estojuvvon guovddázii čuohecci mearkkašahti dulveriska. Durdnosis Näränperä báŋkka bajideapmi lea jođus, ja dainna geahpeduvvo mearkkašahti láhkai Durdnosa guovddáža dulveriska.

Dahkkojuvvon dulvesuodjedoaibmajuid dihtii Kemijärvi gávpot evttohuvo rievdaduvvot mearkkašahti dulveriskaguovllus eará dulveriskaguovlun. Avvilis dulveriska lea mearkkašahti láhkai geahppánan dulvesuodjedoaibmajuid dihtii. Guovllus leat goittotge ollašuntekeahtá

oassi dulveriskkaid hálddašeami doaibmabijuin, man dihtii guovllu evttohit ain mearkkašahtti dulveriskaguovlun.

Eará áššit, mat váikkuhit dulveriskaguovlluid nammadeapmái

Nammadeapmái lea váikkuhan Gihttela, Durdnosa ja Avvila dulveriskaguovlluin riska dulvebáŋkkaid rasttildeapmái dahje luoskaneapmái. Durdnosa dulveriskaguovllus lea lassin vuhtiiváldojuvvon báttasriská. Ovddabealde namuhuvvon áššit ledje mielde árvoštallamis Avvilis ja Durdnosis ovddit áigodagain.

Areála áššin leat lassin vuhtiiváldojuvvon ovddit dulvvit ja Kemi guovllus riska stuorra mearradulvái, mii šaddá jođánit ja lea viiddis. Roavvenjárggas ja Gihttelis mearkkašahtti vahájiid dagahit dulvvit, mat leat dábálabbot go dárkkoduvvon dulvi.

Ovddit árvoštallamis nammadeapmái váikkuhii Kemijärvis riska, ahte Pöyliöjärvi buođus čáhci manná badjel. Bajidemiin buođu, lea geahpeduvvon mearkkašahtti láhkai riska, ahte čáhci manašii buođu badjel. Dasa lassin, go vuhtiiváldojuvvu čázádaga reguleren, sáhtta gávnnaht, ahte Kemijärvi gávpoga mearkkašahttimus dulveriska lea geahppánan mearkkašahtti láhkai. Kemijärvi gávpot evttohuvvo rievdaduvvot mearkkašahtti dulveriskaguovllus eará dulveriskaguovlun.

Mearkkašahtti dulveriskaguovllut

Mearkkašahtti dulveriskaguovllu nammadeamis vuhtiiváldojuvvojit dulvvi duođaláhki ja das šaddi vahátlaš čuovvumušat ja maiddái areála ja báikkálaš dilitt. Čuovvumušaid mearkkašupmi árvoštallojuvvu oppalaš dási dáfus.

Árvoštallamis dárkkoduvvojit dulvvi čuovvovaš vahátlaš čuovvumušat:

- vahátlaš čuovvumuš olbmuid dearvvašvuhtii dahje dorvvolašvuhtii;
- vealtameahttunbálvalusa dego čáhcefuolahusa, energijafuolahusa, diehtjohtolaga, geaidnohtolaga dahje eará sullasaš doaimma guhkesáigásaš gaskkalduvvan;
- guhkesáigásaš gaskkalduvvan ekonomalaš doaimmain, mat dorvvastit servodaga heakkadehálaš doaimmaid;
- guhkesáigásaš dahje viiddes vahátlaš čuovvumuš birrasii; dahje
- divokeahtes vahátlaš čuovvumuš kulturábái.

Eanan- ja vuovdedoalloministeriija nammadan riikkaviidosaš dulveriskkaid hálddašeami koordinerenjoavku lea linnjen mearkkašahtti dulveriskaguovllu kritearaid notáhtastis 22.12.2010. Dát leat ee:

- eanet go 500–1000 fásta ássi hárvenaš dulvvi¹ gokčan ássanguovllus,
- mánggat dearvvašvuodafuolahusa visttit dahje fuolahuslágádušvisttit, gos leat mánggat bissovaš seanjalanjat ja mánáid beaiveruovttut hárvenaš dulvvi gokčan guovllus,
- čáhceváldinsadji, mii bálvala guovllu dáfus mearkkašahtti ollu mánggaid ássiid hárvenaš dulvvi gokčan guovllus
- duolvačáhcebuhtistanrusttega doaibmahehttehusat vugiin, mii áitá dearvvašvuoda,
- mearkkašahtti fápmorusttet dahje mánggat elrávdnjestašuvnnat hárvenaš dulvvi gokčan guovllus,
- mánggat eanangeainnut, gáhtat, oasis ruovdemáđijain dahje čáhcejohtolatgeinnodagat boatkanit hárvenaš dulvvi dihtii.

Lappi EJB-guovddáš evttoha, ahte tabeallain 1 ja 2 ovdanbuktojuvvon guovllut nammaduvvojit tabeallas ovdanbuktojuvvon ákkaid vuodul mearkkašahtti dulveriskaguovlun. Guovllut leat ovdanbuktojuvvon kárttás mildosis 1.

¹ Hárvenaš stuorra dulvin sáhtta gávnnaht statistihkaid mielde dulvvi, mii geardduhuvvo oktii 500...1000 jagis. Dulveriskka mearkkašumi árvoštallamis sáhtta geavahit maiddái dulvvi, mii geardduhuvvo dávjijbut. (láhkaásahus 659/2010, Dulveriskkaid hálddašeami koordinerenjoavkku notáhta 22.12.2010)

Tabealla 1. Evttohusat čázádatguovlluid mearkkašahtti dulveriskaguovlun Lappi EJB-guovddáža guovllus.

Čázádat	Mearkkašahtti dulveriskaguovlu	Evttohusa ákkat (Láhka dulveriskaid hálddašeamis 620/2010, 8 §)
Kemijoki čázádatguovlu	Roavvenjárga	<p><u>Vahátlaš čuovvumuš olbmuid dearvvašvuhtii dahje dearvvašvuhtii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sullii 6500 ássi hárvenaš dulvvi gokčan ássanguovllus - Mánnggat báikkít, maid lea váttis evakueret (dearvvašvuodaguovddáš, mánnggat bálvalusdálut, beaiveruovttut, skuvllat) <p><u>Vealtameahtunbálvalusaid guhkesáigásaš gaskkalduvvan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elrávnnji ja liggerjuogadeami gaskkalduvvan - Mearkkašahtti geaidnohtolatoktavuođaid boatkaneapmi - Duolvačáhcefuolahusa gaskkalduvvan <p><u>Guhkesáigásaš dahje viiddes vahátlaš čuovvumuš birrasii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mánnggat báikkít <p><u>Divokeahtes vahátlaš čuovvumuš kulturárbái</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovllus lea eanangoddemusea ja guokte Lappi guvlui dehálaš eará musea - Guovllus leat moadde riikkaviidosaččat mávssolaš kulturárbbi čuožáhaga <p><u>Eará ákkat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Storra vahágiid dagahit maddái dulvvit, mat let dábálabbot go dárkkoduvvon dulvi
Kemijoki čázádatguovlu	Gihttel	<p><u>Vahátlaš čuovvumuš olbmuid dearvvašvuhtii dahje dorvvolašvuhtii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Badjelaš 800 ássi hárvenaš dulvvi gokčan ássanguovllus - Mánnggat báikkít, maid lea váttis evakueret (dearvvašvuodaguovddáš ja mánnggat bálvalusdálut) <p><u>Vealtameahtunbálvalusa guhkesáigásaš gaskkalduvvan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geaidnohtolatoktavuođaid boatkaneapmi - Duolvačáhcefuolahusa gaskkalduvvan - <u>Guhkesáigásaš dahje viiddes vahátlaš čuovvumuš birrasii</u> <p>Moadde čuožáhaga</p> <p><u>Divokeahtes vahátlaš čuovvumuš kulturárbái</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gilišilljomusea dulvevára vuolde <p><u>Eará ákkat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovllus leat dihtton dulvvit, main leat lága 8 §:s oaivilduvvon, almmolaš dási dáfus vahátlaš čuovvumušat. - Storra vahágiid dagahit maddái dulvvit, mat let dábálabbot go dárkkoduvvon dulvi
Duortnosjoga čázádatguovlu	Duortnus	<p><u>Vahátlaš čuovvumuš olbmuid dearvvašvuhtii dahje dearvvašvuhtii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vádjit 2000 ássi hárvenaš dulvvi gokčan ássanguovllus - Báikkít, maid lea váttis evakueret (ee. boarrásiidsiida ja beaiveruoktu) <p><u>Vealtameahtunbálvalusa guhkesáigásaš gaskkalduvvan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mearkkašahtti johtolatoktavuođaid boatkaneapmi - Elrávndjejuogadeami gaskkalduvvan - Duolvačáhcefuolahusa gaskkalduvvan <p><u>Divokeahtes vahátlaš čuovvumuš kulturárbái:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovllus lea Aine dáiddamusea <p><u>Eará ákkat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovllus leat dihtton dulvvit, main leat lága 8 §:s oaivilduvvon, almmolaš dási dáfus vahátlaš čuovvumušat. - Riska ahte čáhci manná dulvebáŋkkaid badjel

Čázádat	Mearkkašahtti dulveriskaguovlu	Evttohusa ákkat (Láhka dulveriskkaid hálddašeamis 620/2010, 8 §)
Báhčaveajjoga čázádatguovlu	Avvil	<p><u>Vahátlaš čuovvumuš olbmuid dearvvašvuhtii dahje dearvvašvuhtii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sullii 1700 ássi hárvenaš dulvi gokčan ássanguovllus - Mánnggat báikkít, maid lea váttis evakueret (dearvvašvuodaguovddáš, bálvalusdálut, mánnggat beaiveruovttut) <p><u>Vealtameahttunbálvalusa guhkesáigásaš gaskkalduvvan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mearkkašahtti johtolatoktavuođaid boatkaneapmi - Dulvevára vuolde elrávdnjestašuvdna - Duolvačáhcefuolahusa gaskkalduvvan <p><u>Eará áššit, maid galgá vuhtiiváldit:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Guovllus leat dihtton dulvit, main leat lága 8 §:s oaivvilduvvon, almmolaš dási dáfus vahátlaš čuovvumušat. - Riska ahte čáhci manná dulvebáŋkkaid badjel

Tabealla 2. Evttohusat riddoguovllu mearkkašahtti dulveriskaguovllun Lappi EJB-guovddáža guovllus.

Mearrarrittu oassi	Mearkkašahtti dulveriskaguovlu	Evttohusa ákkat (Láhka dulveriskkaid hálddašeamis 620/2010, 8 §)
Lappi riddoguovlu	Kemi gávpot	<p><u>Vahátlaš čuovvumuš olbmuid dearvvašvuhtii dahje dorvvolašvuhtii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lagabui 1000 ássi hárvenaš dulvi gokčan ássanguovllus - Mánnggat báikkít, maid lea váttis evakueret (ee. buohceviessu, bálvalusdállo, čálganvátot olbmuid ásodat, guokte beaiveruovttu) <p><u>Vealtameahttunbálvalusa guhkesáigásaš gaskkalduvvan:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elrávnji ja liggenjuogadeami gaskkalduvvan - Duolvačáhcefuolahusa doaimmahehttehusat - Mearkkašahtti geaidnojohtolatoktavuođaid boatkaneapmi (mohtorgeaidnu) - Ruovdemáđiioktavuohka hámmanii vára vuolde boatkanit <p><u>Ekonomalaš doaimman, mii dorvvasta heakkadehálaš doaimmaid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mearrajohtolathámmana doaimma gaskkalduvvan <p><u>Guhkesáigásaš dahje viiddes vahátlaš čuovvumuš birraii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mánnggat čuožahagat <p><u>Eará ákkat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ovdal dihtton mearračáhcedulvi, mii dagahii vahátlaš čuovvumušaid - Jođánit šaddi viiddes dulvevárra

Mearkkašahtti dulveriskaguovllu nuppástusat evttohusas

Kemijoki čázádatguovllus evttohit sihkkovuvvot eret mearkkašahtti dulveriskaguovlluin Kemijärvi gávpoga. Guovllus dulveriskkat leat mearkkašahtti láhkai geahppánan Pöyliöjärvi buođu bajideami dihtii ja guovllu dulveriskkaid hálddašeami mihttomearit leat eanaš olahuvvon. Stuorámuš oassi Kemijärvi ássiin ja riskačuožahagain leat Pöyliöjärvi buođuin suddjejuvvon guovllus. Go váldá vuhtii, ahte dát leat regulerejuvvon jávri ja buođu suodjedássi lea allat, ii leat vuorddehahtti, ahte čáhci manná dan badjel. Unnit dulvin go dárkkoduvvon dulvin, guovllu vahágat leat leamaš unnit. Báhčan riskačuožahagat, mat leat dulvevára vuolde, leat ovttaskasat, ja daid suddje oamasteaddji dárbbu mielde.

Eará dulveriskaguovllut

Ovddabealde evttohuuvon mearkkašahtti dulveriskaguovlluid lassin EJB-guovddáš lea dulveriskkaid álgoárvoštallamis dovđán guovlluid, gos čázádatdulvvis eai árvoštala šaddat ovddabealde namuhuvvon almmolaš dási dáfus vahátlaš čuovvumušaid.

Tabealla 3. Eará dulveriskaguovllut Lappi EJB-guovddáža guovllus.

Čázádat	Eará dulveriskaguovlu	Evttohusa ákkat
Kemijoki čázádatguovlu	Kemijärvi	<ul style="list-style-type: none"> - Ásaidupmi (s. 60) hárvanaš dulvvi gokčan guovllus - Johtolatoktavuođat vára vuolde boatkanit - Dállodoalločázi juogadeapmi gaskkalduvvan - Duolvačáhcefuolahusa báikkálaš gaskkalduvvan

Nuppástusat eará dulveriskaguovlluin

Kemijoki čázádatguovllus Kemijärvi sirdojuvvo mearkkašahtti dulveriskaguovlluin eará dulveriskaguovlun. Kemijärvis njuoskanvára vuolde leat muhtin veardde ássanguovllut ja dálloalločázi juogadeami dáfus mearkkašahtti čáhcelihti, man njuoskama čuoovvumuššan čáhcejuogadeapmi gaskkalduvvá Kemijärvi guovddáža guovllus. Dasa lassin guovllu guokte dehálaš geaidnooktavuođa leat vára vuolde boatkanit.

Áššái guoski láhkaásahusat

Láhka dulveriskkaid hálddašeamis (620/2010), erenomážit 7, 8, 17 ja 20 §

Stáhtaráđi ásahus dulveriskkaid hálddašeamis (659/2010), erenomážit 1, 7 ja 8 §

Láhka virgeoapmahaččaid plánaid ja prográmmaid birasváikkuhusaid árvvoštallamis (200/2005), erenomážit 8 §

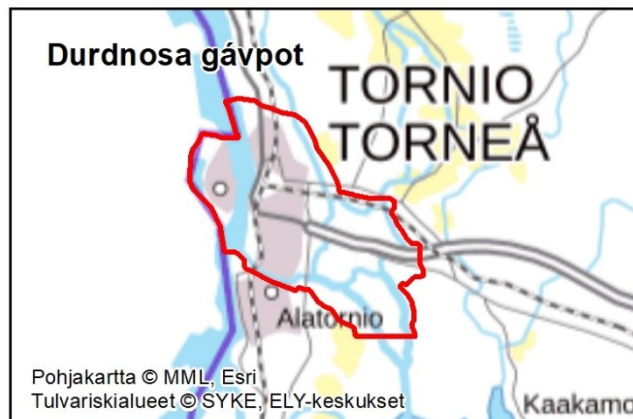
Ásahusaid sáhtta luđet čujuhusas www.finlex.fi.

Eurohpá parlameantta ja Ráđi direktiiva 2007/60/EY dulveriskkaid árvvoštallamis ja hálddašeamis

Mildosat

1. Kártá guovlluin, mat evttohuvojit mearkkašahtti dulveriskaguovlun Lappi guovllus
2. Kártá dárkkodanguovllus oktan čáziiddikšunguovlluiguin ja čázádatguovlluiguin

Čuovus 1. Evttohuuvvon Lappi guovllu mearkkašahti dulveriskaguovlluin

Čuovus 2. Gárta geahčadanguovllus mas leat čáhcedikšunguovllut ja čázádatguovllut

